

หัวข้อวิจัย   การศึกษาการสร้างฐานการเรียนรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่น : กรณีศึกษาอำเภอโนนไทย จังหวัดนครราชสีมา
ผู้วิจัย   เอกกราช หนูแก้ว
หน่วยงาน   มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา
ปีที่ทำการวิจัยเสร็จเรียบร้อยแล้ว   พ.ศ. 2558

บทคัดย่อ

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างฐานการเรียนรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่นในพื้นที่อำเภอโนนไทย จังหวัดนครราชสีมา และเพื่อศึกษารูปแบบการนำภูมิปัญญาท้องถิ่นไปใช้ประโยชน์ในพื้นที่จังหวัดนครราชสีมาโดยผ่านฐานการเรียนรู้ภูมิปัญญาด้านหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในพื้นที่อำเภอโนนไทย จังหวัดนครราชสีมา สำหรับการเก็บรวบรวมข้อมูลมีทั้งข้อมูลปฐมภูมิจากการลงพื้นที่ภาคสนาม การจัดเวทีประชุม และการสัมภาษณ์ และข้อมูลทุติยภูมิจากเอกสารของหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ด้านการวิเคราะห์ข้อมูลใช้การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณด้วยสถิติอย่างง่าย เช่น ค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์เชิงคุณภาพ

ผลการศึกษา พบว่าฐานการเรียนรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ตั้งอยู่ที่วัดก้านตำบมะค่า อำเภอโนนไทย จังหวัดนครราชสีมาโดยฐานการเรียนรู้ จำนวน 5 จุด คือจุดที่ 1 หมูหลุม จุดที่ 2 การปลูกมะนาวในบ่อซีเมนต์ จุดที่ 3 ไก่ดำ จุดที่ 4 การเพิ่มผลผลิตมันสำปะหลัง และจุดที่ 5 การเลี้ยงปลานิลแปลงเพศ นอกจากนี้มีฐานย่อยอีก 4 จุด คือการทำนาไรส์เบอร์รี่ การเพาะเห็ดฟาง การปลูกมะม่วงหลายพันธุ์ และการทำน้ำหมักจุลินทรีย์ชีวภาพ สำหรับผลที่ได้รับจากการเข้าร่วมฐานการเรียนรู้พบว่าผู้เข้าร่วมกิจกรรมมีองค์ความรู้ด้านแนวคิด/ทฤษฎีด้านภูมิปัญญาท้องถิ่น ด้านแบบปฏิบัติที่ดีที่เกี่ยวข้องกับพืช ด้านแบบปฏิบัติที่ดีที่เกี่ยวข้องกับสัตว์ และด้านการสร้างเครือข่ายภูมิปัญญาท้องถิ่นเพิ่มขึ้นมากกว่าร้อยละ 100 ด้านความพึงพอใจของผู้เข้าร่วมกิจกรรม พบว่ามีความพึงพอใจต่อการเข้าร่วมกิจกรรมในฐานการเรียนรู้ในระดับมากที่สุด ($\bar{x}=4.24$ และ $S.D.=0.83$) โดยมีความพึงพอใจเจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการในระดับมากที่สุด รองลงมา คือ การจัดการด้านการให้บริการ กระบวนการในการให้บริการ และสิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อรองรับการบริการ สำหรับการติดตามประเมินผลการนำไปใช้ประโยชน์ พบว่าผู้ที่เข้าร่วมโครงการทุกคนสามารถนำความรู้ที่ได้รับไปใช้ประโยชน์ได้ คิดเป็นร้อยละ 100 ในส่วนของรูปแบบการนำฐานการเรียนรู้ภูมิปัญญาด้านหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ประโยชน์ พบว่ามี 10 รูปแบบ คือ การจัดการศึกษาดูงานในพื้นที่ การจัดทำเอกสารเผยแพร่ การแสดงผลงานกับหน่วยงานต่าง ๆ ในท้องถิ่น การเผยแพร่ผ่านสื่อสังคมออนไลน์ การเข้าร่วมงานประจำปี หรือแสดงสินค้าหน่วยงานราชการต่าง ๆ การของบประมาณสนับสนุนกับหน่วยงานต่าง ๆ การจัดหาพื้นที่ทดลองฐานการเรียนรู้ การเผยแพร่ผ่านสถานศึกษา การจัดทำเว็บไซต์ประชาสัมพันธ์ฐานการเรียนรู้ และการเข้าร่วมประกวดผลงานของฐานการเรียนรู้

Title	The Learning Stations Regarding Local Wisdoms: Case Study Non Thai District, Nakhon Ratchasima Province
Researchers	Ékarach Nookaew
Institute	Nakhon Ratchasima Rajabhat University
Year	2015

Abstract

The study had been conducted to establish the local wisdom's learning stations in the area of Non Thai District, Nakhon Ratchasima Province and to explore the approaches to practically implement the local wisdom to Nakhon Ratchasima Province by means of employing local wisdom's learning stations regarding Sufficiency Economy Philosophy in the area of Non Thai District, Nakhon Ratchasima Province. Primary and secondary data were gathered. The former was saved up from the survey field practices, the conferences and the interview; on the other hands, the latter was collected from related document provided by concerning organizations. In terms of data analysis, quantitative analysis with statistic rules for example frequency, percentage, average and standard deviation together with qualitative data analysis were implemented.

The study showed that the learning towards local wisdoms regarding Sufficiency Economy Philosophy had been grounded at Makha Office of the Subdistrict Headman, Non Thai District, Nakhon Ratchasima Province by providing 5 learning stations including 1) pitted pig farming 2) lime farming in cement ponds 3) black chicken farming 4) Cassava productivity promotion and 5) sex-reversed Nile Tilapia farming. Likewise, 4 mini-learning stations were also equipped as follows; Rice Berry farming, straw mushroom farming, modified multi-specie mango farming and bio-fermented solutions made from effective microorganisms. Results obtained from the learning stations' attendance revealed that participants' knowledge regarding local wisdom theories and concepts, proper practice for plant and animal farming together with the local wisdom's networking had been improved at 100%. When considering participants' satisfaction, it was reported at the highest level ($\bar{x}=4.24$ and S.D.=0.83). To be detailed, staff's services were reported as the most satisfied followed by, services management, services processes and conveniences and facilities. For the following up and evaluation of the implementation, it was showed that every participant could practically make use of new knowledge at 100%. Finally, 10 patterns towards the implementation of local wisdom's learning stations regarding Sufficiency Economy Philosophy consisted of the sightseeing in the area, the document publicizing, the project presentation to neighboring organizations, the online information sharing, the attending of annual festival participation and products exhibition, the seeking of financial aid from other organizations, the providing of pilot area applied with learning stations, the information sharing through educational institutes, the updating news related to Learning stations on the websites and the running for knowledge award contest.